

ΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Γράφει ο Δρ Βασίλης Αβραχάς → Τηλ: 0431262823 → mousaiostheatrelos@yahoo.com.au

Φιλοκαλούμεν μετ' ευτελείας και φιλοσοφούμεν άνευ μαλακίας... Εδώ σας θέλω, κάβουρες!

Το προοίμιο των Νόμων τού Πλάτωνα
(Α, Κ, Μ: τα αρχικά των συνομιλητών, που εδώ που τα λέμε μπορεί να είναι οποιοδήποτε)

Μετάφραση

Α. Θεός, καλοί μου, ή κανάς άνθρωπος έγινε αιτία να τεθούν οι νόμοι αναμεταξύ σας;

Κ. Θεός, καλέ μου, θεός, αυτή είναι η δικαιοτερη κουβέντα· σε μας ο Ζας και στους Λακεδαιμόνιους... αποκεί είναι ετούτος... θαρρώ αυτοί λένε τον Απόλλωνα. Σωστά;

Μ. Ναι.

Α. Μήπως λοιπόν τα λες καταπώς ο Όμηρος, ότι τάχα ο Μίνωας κάθε ένατη χρονιά συχνάζοντας στη συντροφιά τού πατέρα του σας έθεσε νόμους στις πόλεις κατά τις ορμήνιες που έπαιρνε;

Κ. Έτσι ακριβώς το λέμε· και μάλιστα ο αδελφός αυτουνού ο Ραδάμανθους –το έχετε ασφαλώς ακουστά το όνο-

μα– λέμε ότι γίνηκε δίκαιος σωστός. Κι εμείς οι Κρητικοί θα λέγαμε, μαθές, ότι αυτός από τότε που ορθά απένειμε δικαιοσύνη έλαβε τον έπαινο ετούτο.

Α. Δόξα ωραία και πρέπουσα πολύ για τον γιο του Δία. Μα επειδή εσύ και τούτος εδώ έχετε θραφεί με τέτοια νομικά ήθη, προσδοκώ πως θα μπορούσαμε να περάσουμε τη μέρα όχι δυσάρεστα, μιλώντας κι ακούγοντας μαζί για την πολιτεία και τους νόμους, καθώς περπατάμε. Ο δρόμος, πάντως, απ' την Κνωσό στο άντρο και ιερό του Δία –καθώς ακούμε– είναι αρκετός, αλλά υπάρχουν ασφαλώς σημεία ανάπαυλας σκιερά στην πορεία μέσα σε ψηλά δέντρα –μέρα αποπνικτική που είναι– κι επίσης θα ήταν πρέπον στην ηλικία μας να αναπαυόμαστε συχνά και τέρποντας αλλήλους με τη συζήτηση να καλύψουμε έτσι εύκολα όλη τη διαδρομή.

Κ. Ασφαλώς και υπάρχουν, καλέ μου, ανεβαίνοντας κάλλη και ψηλώματα κυπαρισσιών θαυμάσια καταμεσής σε άλση, και λειμώνες όπου θα μπορούσαμε να κάτσουμε να ξεκουραστούμε.

Α. Ορθά μιλάς.

Κ. Και βέβαια. Όταν τ' αντικρύσουμε θα συμφωνήσουμε περισσότερο, αλλά ας κινήσουμε καλότυχι.

Λογισμός

Απ' την Κνωσό το μάτι θωρεί στο βάθος τον Ψηλορείτη, που κρύβει εντός του την ιερή σπηλιά του Ζα. Σκοπός τριών φίλων είναι η έξοδος από την πόλη και το ανέβασμα εκεί, στο λίκνο του Θεού. Μα η πορεία τους κοπιαστική ανάβαση μέσα σ' ένα καύμα παραμόνιμα πνιγηρό, με μόνη παραμυθία το ιερό πέρασμα από του άλσους τη μια δροσιά στην άλλη. Ξεκινούν και εύχονται ο ένας στον άλλο καλοτυχιά, γιατί των νόμων αναζητάνε την αλήθεια, πράγμα μονάκριβο και φοβερό. Ένας ξένος απ' την Αθήνα, ένας ντόπιος Κρητικός κι ένας γνωστός από τη Σπάρτη –ιδού η έσχατη ομήγυρη του Πλάτωνα, έτοιμη να ξετυλίξει τον τελευταίο διάλογο πάνω στον έννομο ρυθμό τής ζωής και των ανθρώπων.

Το ταξίδι βάζουν μπρος αφού πρώτα –με τρόπο– επικαλεστούν τον Θεό. Σημασία δεν έχει αν είναι ο Ζας ή ο Απόλλωνας ή... σημασία έχει που συμφωνούν πως ο μύθος έχει δίκιο: κάποτε ήταν δυο αδέρφια, ο Μίνωας κι ο Ραδάμανθους, που νόμους και δικαιοσύνη δίδαξαν απ' τον Θεό ορμηγεμένοι. Από τότε, μαθές, βάλανε αρχή οι άνθρωποι και μιλάνε για του Θεού τον γιο. Γιατί δώρο γίνηκαν οι νόμοι, πατρικό, γεμάτο συμβουλές απ' τα χέρια των λιγοστών στων πολλών τη ζήση. Δώρο με χάρη που ξεχάστηκε, αλί, και πρέπει κάποιος να μας τη θυμίσει πάλι. Χάλασε το μνημονικό μας, χαλάσανε και οι πολιτείες μας, και πρέπει να τραβήξουμε κατά τον Θεό –ανάσταση να κάμει.

Κι ένα ποίημα για τον Θαλή, τον... πρωταίτιο

(τούτο το ποίημα συμπυκνώνει όλη τη σχετική δοξογραφική παράδοση)

Ήταν ποιητής ο Θαλής;
Φιλόσοφος σαν τους παλιούς
δόγματα και λογισμούς
έπλασε, λεν, με στίχους.

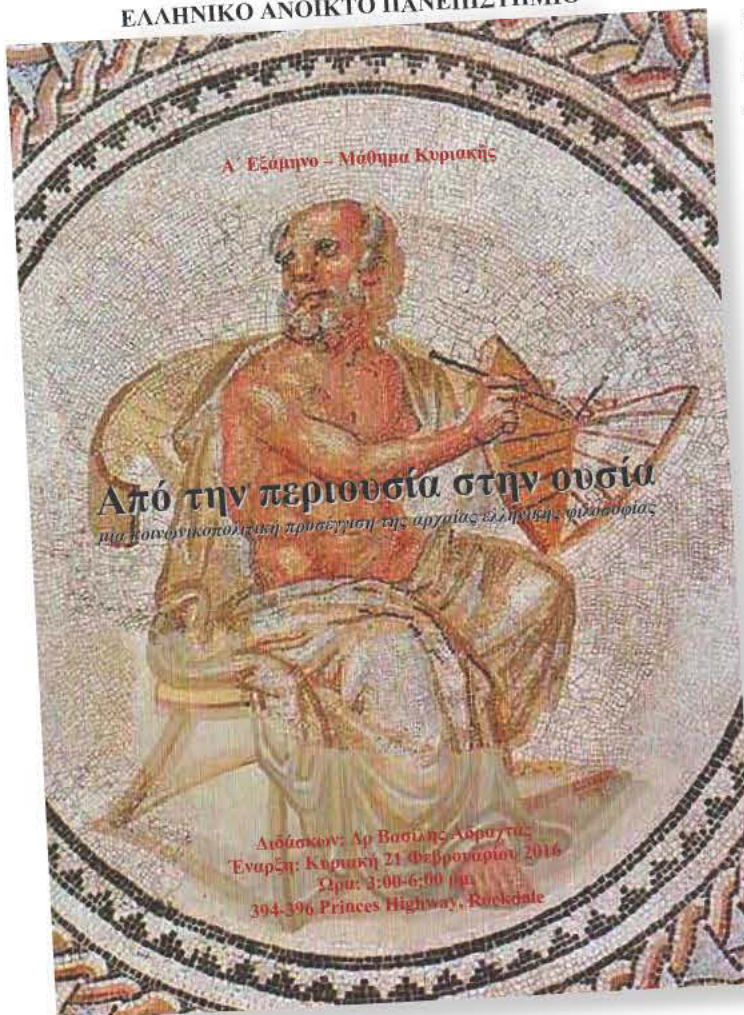
Τι ξέχωρα πολύ εφάνη;
Άλλοι ενώ κατάγιναν πολλοί,
πρώτος εκείνος έπλεξε
της φύσεως ιστορία ελληνική.

Πάντες τους απέκρυψε πώς;
Καθώς οι πρότεροι δοκίμασε
και τέλεψε δόκιμος αεί
στη δοκιμή ακαταλήπτως.

Οποία γραπτά κατάλοιπα!
Τίποτα δεν άφησε για τ' άστρα
και την ξακουστή τετράδα
των εγκοσμίων.

Μια λέξη κατοικεί στη μνήμη:
ύδωρ το πρωτομόναρχο
συγκριτικό, πηκτικό, συστατικό
των όντων μετ' αλλήλων.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Προς υπόμνηση των φιλοκαλούντων και φιλοσοφούντων

Κυριακή 21/02/2016: αρχίζουν τα μαθήματα της Κυριακής στο «Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο» με θέμα Από την περιουσία στην ουσία: μία κοινωνικοπολιτική προσέγγιση της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας (Μέρος Α'). Χώρος: κτήριο ΑΧΕΠΑ ΝΝΟ, 394-396 Princes Highway, Rockdale. Ώρα: 3:00-6:00 μμ. (για έξι συνεχόμενες Κυριακές).

Τετάρτη 24/02/2016: αρχίζουν οι αναγνώσεις/συζητήσεις αποσπασμάτων εκ των έργων τού Νίκου Καζαντζάκη. Μηνιαίες συναντήσεις που οργανώνονται από το Τμήμα Σύδνεϋ της Διεθνούς Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη με την υποστήριξη του Κέντρου «Κωστής Παλαμάς». Χώρος: κτήριο ΑΧΕΠΑ ΝΝΟ, 394-396 Princes Highway, Rockdale. Ώρα: 6:00-8:00 μμ. (συμμετοχή εντελώς δωρεάν).